

Hørings svar fra Kvinneaktivistene Oslo

Høring – nytt lovforslag om forbud mot konverteringsterapi.

Høringsfrist 10.10.2022, Departement. Kultur- og likestillingsdepartementet

Dato: 28.09.2022

Hørings svaret kan også leses her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nytt-lovforslag-om-forbud-mot-konverteringsterapi/id2919197/?uid=27f529b9-b36e-44dc-ba5a-c10c3f6439ab>

Hørings svar til lov om konverteringsterapi

Kvinneaktivistene Oslo støtter intensjonen bak lovforslaget, men mener allikevel forslaget er problematisk slik det nå er utformet.

Kjønnsidentitet

I sin nåværende form er seksuell orientering og kjønnsidentitet sidestilt, uten noen videre problematisering av at det er to vidt forskjellige fenomener. Å blande disse to i ett og samme forslag er uheldig. Det ene handler om retten til å få elske den man vil, det andre handler om å ikke føle seg tilpass i den kroppen man har.

Vi mener det er problematisk å innlemme kjønnsidentitet i lovverket av flere grunner: Begrepet kjønnsidentitet er omstridt og rommer bredt: fra fullopererte transpersoner til selvidentifisering og det som omtales som kjønnsuttrykk. Det er vanskelig å vite hvor grenseoppgangene går, hva som innlemmes og hva som faller utenfor loven, og hvem som omfattes av begrepet «kjønnsuttrykk».

Kvinneaktivistene Oslo mener det stor forskjell på seksuell orientering og kjønnsidentitet. Vi forstår kjønnsidentitet som et begrep forankret i kjønnsroller og sosiale forventninger til biologisk kjønn. Man trenger derfor ikke være kvinne for å være feminin eller mann for å være maskulin, og tanken om kjønnsidentitet bygger opp under en bakstreversk og usunn forestilling om kjønn.

Å ikke føle seg tilpass med den kroppen man har kan ha mange årsaker, og det skal tas på alvor. Et lovverk er imidlertid et lite egnet verktøy til å bedre situasjonen for den enkelte, og vi frykter det vil medføre at mange ikke vil få den viktige samtalen og utredningen som de trenger for å føle seg vel i den kroppen de har.

Vern av unge, og hvem loven vil ramme

Vi støtter departementets syn på unge som en spesielt sårbar gruppe, men vi er kritiske til den endelige konklusjonen. Vi mener at departementet bør vektlegge det faktum at unge mennesker (under 18 år) ofte sliter med selvbildet og med kropp. Lovtekstens punkt 2 mener vi bør fjernes fordi barn og unge bør kunne veiledes vekk fra ønsket om å endre kroppen sin. Dette gjelder i særdeleshet veiledning fra foreldre, pårørende og helsepersonell.

På s. 99 skriver departementet at «straffebudet ikke skal føre til at psykologer, psykiatere, familieterapeuter, prester, forbedere mv. unngår å innlate seg på samtaler med personer som opplever problemer med seksuell orientering eller kjønnsidentitet». Kvinneaktivistene Oslo støtter dette, men vi legger merke til at annet aktuelt helsepersonell som helsesykepleiere og leger, bortsett fra psykiatere, ikke er nevnt her. Dette burde være naturlige yrkesgrupper å trekke inn når loven skal omfatte kjønnsidentitet og eventuelle konsekvenser av å endre på kroppen sin. Dette er en alvorlig glipp fra departementets side, og inkluderingen av disse yrkesgruppene må presiseres.

På s. 102 finner vi ordlyden: «Departementet ser det kan oppstå vanskelige gråsoner. Det avgjørende vil være gjerningspersonens agenda [...] På den andre side vil situasjoner der foreldre formaner eller råder barn til å avstå fra å ta pubertetsblokkere og lignende til det har nådd en viss alder og modenhet ikke straffes for overtredelse av et forbud mot konverteringsterapi.» Denne formuleringen kan i utgangspunktet virke beroligende, men lovteksten, slik den er utformet, er ikke det. Det går uttrykkelig frem i lovteksten, og flere ganger i høringskrivet, at unge, dvs. under 18 år, skal ha ekstra vern mot konverteringsterapi, og det påpekes også at denne formen for terapi som oftest skjer i nære relasjoner. Som departementet selv skriver på s. 96: «Departementet mener straffebudet skal ha bredt nedslagsfelt.» Risikoen er da at foreldre, pårørende, psykologer, leger, og annet helsepersonell også vil rammes av lovgivningen. Vi mener dette vil være en farlig vei å gå, og at det vil være å svikte barn og unge som er i en fase der forhold til kropp er vanskelig.

Det er ikke uvanlig at barn og unge har dårlig selvbilde og vanskelig forhold til egen kropp, spesielt i puberteten. Det er imidlertid ikke foreldres, pårørendes eller

helsepersonells oppgave å bekrefte dette dårlige selvbildet. Slik lovteksten er nå, sikrer den ikke at foreldre/familie/pårørende og helsepersonell kan bidra til at unge mennesker trives i sin egen kropp og derfor bortvelger medikalisering og kirurgiske inngrep.

Vi håper departementet tar en ny runde med lovteksten og fjerner begrepet kjønnsidentitet fra lov om konverteringsterapi.

Med vennlig hilsen Kvinneaktivistene Oslo